Δεκαπεντάγουστος

Στις 15 Αυγούστου είναι μια από τις μεγαλύτερες γιορτές της εκκλησίας μας και η μεγαλύτερη Θεομητορική γιορτή του ορθοδόξου εορτολογίου.
Είναι μια μέρα αφιερωμένη στην Παναγία η οποία γιορτάζεται με λαμπρότητα σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας.

Μάλιστα, προς τιμήν της Παναγίας τηρείται αυστηρή νηστεία από 1 μέχρι 14 Αυγούστου κατά την οποία νηστεύουμε και το λάδι και για αυτό πολλοί χαρακτηρίζουν την γιορτή και ως το "Πάσχα" του καλοκαιριού.
Επίσης, λόγω της γιορτής, στο διάστημα αυτό δεν γίνονται γάμοι από την εκκλησία μας.

Σύμφωνα με την παράδοση, όταν η Θεοτόκος έμαθε από τον Θεό για τον επικείμενο θάνατό της, ανέβηκε στο όρος των Ελαιών, έναν ορεινό όγκο στα ανατολικά της παλαιάς πόλης της Ιερουσαλήμ, για να προσευχηθεί και να ετοιμαστεί.
Από εκεί ειδοποίησε τους Αποστόλους να είναι έτοιμοι για το γεγονός. Όμως επειδή κατά την ημέρα της κοίμησης (του θανάτου Της) ορισμένοι Απόστολοι δεν βρίσκονταν στα Ιεροσόλυμα, λέγεται ότι μια νεφέλη τους έφερε κοντά Της.

Η Κοίμηση της Θεοτόκου συνέβη στο σπίτι του Ευαγγελιστή Ιωάννη, στο οποίο διέμενε και η Παναγία. Αφού της έκλεισαν τα μάτια, μετέφεραν το νεκροκρέβατό της στον κήπο της Γεθσημανής, όπου και την έθαψαν. Κατά τη μεταφορά του λειψάνου της, φανατικοί Ιουδαίοι αποπειράθηκαν να ανατρέψουν το νεκροκρέβατό της, αλλά τυφλώθηκαν. Μόνο ένας από αυτούς κατόρθωσε να το ακουμπήσει, όμως λέγεται ότι μια αόρατη ρομφαία του έκοψε τα χέρια.

Η Παναγία ετάφη στο μνήμα της Γεσθημανής. Τρεις μέρες μετά τον θάνατό Της, το σώμα της ανελήφθη στους ουρανούς, καθώς ο τάφος βρέθηκε άδειος.

Μητέρα της Ζωής η Παναγία μεθίσταται προς την όντως Ζωή, τον Υιό και Θεό Της. Η παράδοση της

Εκκλησίας αναφέρεται στην Μετάστασή Της. «Η πηγή της ζωής εν μνημείω τίθεται», όμως «κλίμαξ προς ουρανόν ο τάφος γίνεται».
Η τιμή προς την Θεοτόκο είναι πάντοτε από τις πλέον ζωηρές φανερώσεις της ορθοδόξου ευσεβείας σε κάθε γενεά. Η Παναγία είναι το πνευματικό στολίδι της Ορθοδοξίας. Το πρόσωπο της Παναγίας τραβά σαν μαγνήτης τις ευσεβείς ψυχές, τις ησυχάζει και τις παρηγορεί.
Οι χριστιανοί τιμούν ιδιαιτέρως την Παναγία γιατί είναι εκείνη που γέννησε τον Ίδιο τον Θεό, ο οποίος και πρόσφερε την σωτηρία στο ανθρώπινο γένος. Αλλά και διότι η Παναγία είναι εκείνη που μας παραστέκεται σε κάθε περίσταση. Είναι η βοηθός στις δύσκολες στιγμές της επίγειας ζωής μας.

Το σημερινό τραγούδι δεν αναφέρεται στην κοίμηση της Θεοτόκου.

Είναι ένα μελοποιημένο ποίημα του Κ. Βάρναλη.

Ο ποιητής, ακολουθώντας τη δημοτική μας παράδοση, χρησιμοποιεί τη μορφή της Παναγιάς, για να εκφράσει τον ανθρώπινο πόνο της μάνας· η Παναγιά κατέχεται από τα τρυφερότερα συναισθήματα για το παιδί που πρόκειται να γεννήσει, αλλά και από κακά προαισθήματα για την τύχη που το περιμένει.
Η Παναγία γνωρίζει την αποστολή του θεϊκού γιου της και γνωρίζει τον μαρτυρικό θάνατο που του αναλογεί. Ωστόσο, αυτό δε σημαίνει πως επιθυμεί να δει το παιδί της να περνά έναν τόσο σκληρό βίο. Γι' αυτό και οι συμβουλές που του δίνει, τώρα που είναι ακόμη αγέννητος, έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την πορεία που θα ακολουθήσει ο Χριστός. Η Παναγία δεν θέλει να δει το γιο της να εμπλέκεται σε αγώνες, έστω κι αν αυτοί θα αποσκοπούν στη σωτηρία των ανθρώπων, διότι γνωρίζει πως το τίμημα για το παιδί της θα είναι ο θάνατος πάνω στο σταυρό. Έτσι, η δική της θέληση είναι να δει το παιδί της νοικοκύρη, με μια φιλήσυχη ζωή, χωρίς να γίνεται σκλάβος κανενός και χωρίς να προδίδει κανέναν.
Ο Χριστός με τη δράση του θα αποτελέσει το πρότυπο του ενεργού πολίτη, που θέτει τον εαυτό του σε δεύτερη μοίρα και παλεύει με όλες του τις δυνάμεις για να δει τον κόσμο να αλλάζει προς το καλύτερο. Ο Χριστός δεν θα γίνει, όπως θα το ήθελε η μητέρα του, ένας νοικοκύρης, θα γίνει ένας άφοβος αγωνιστής, που θα έρθει αντιμέτωπος με την αδικία των ισχυρών• γεγονός, βέβαια, που θα το πληρώσει με την ίδια του τη ζωή.
Με μια έξοχη αντίθεση ανάμεσα στο ήσυχο κοπάδι του βουνού και τους μοχθηρούς λύκους που καραδοκούν, η Παναγία παρουσιάζει το φόβο της πως τη στιγμή που εκείνη ετοιμάζεται να φέρει στον κόσμο ένα απολύτως αγαθό βρέφος υπάρχουν ήδη εκείνοι που θέλουν να το βλάψουν. Στρέφεται, έτσι, στις ουράνιες δυνάμεις, στον Θεό, και ζητά να ανοίξουν για χάρη της την πιο βαθιά άβυσσο, προκειμένου να γεννήσει στα κρυφά, μακριά από τους λύκους, μακριά από τους αδίστακτους ανθρώπους που θα θελήσουν να της στερήσουν την παρουσία και την ύπαρξη του παιδιού της.
Η μητέρα Παναγία, έστω κι αν γνωρίζει καλά το ιδιαίτερο της πορείας που πρόκειται να ακολουθήσει ο γιος της, δεν είναι διατεθειμένη να αποδεχτεί το γεγονός πως το παιδί που θα μεγαλώσει εκείνη με τόση αγάπη, θα το σταυρώσουν οι άνθρωποι για να απαλλαγούν από τα κηρύγματα της αγάπης και της δικαιοσύνης. Υποφέρει μ' αυτή τη σκέψη και αναζητά τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να προφυλάξει το παιδί της από την οργή των ανθρώπων.

Η Παναγία είναι το διαχρονικό σύμβολο της μητρικής αγάπης, αλλά και του πόνου που βιώνει μια μητέρα όταν βλέπει το παιδί της να θυσιάζει τη δική του ύπαρξη για το καλό των άλλων. Και όχ μόνο, είναι η μητέρα του Θεού, που γεννά, πενθεί και μεσιτεύει.